

LATVIJAS DABAS FONDS 2023. GADĀ PROJEKTA "LIFE-IP LATVIANATURE" IETVAROS UZSĀKA DARBU PIE ŽIMOLA IZVEIDES, LAI ATBALSTĪTU DABISKO JEB ES NOZĪMES ZĀLĀJU BIOTOPU APSAIMNIEKOTĀJUS, KURI RAŽO PRODUKTUS VAI SNIEDZ PAKALPOJUMUS. ŽĪME "DABISKO PĻAVU PRODUKTS" – KOŠI SĀRTS PĻAVAS ZIEDS, KO APSKĀVUŠAS ČILVĒKA ROKAS – JANVĀRA BEIGĀS TIKA PUBLISKI ATKLĀTA PLAŠAI SABIEDRĪBAI UN PIEŠKIRTA PIRMAJEM 20 PĻAVAS PRODUKTU RAŽOTĀJIEM.

Zīmols – atbalsts dabisko pļavu apsaimniekotājiem

Zīmes lietošanas tiesību saņēmēji ar savu saimniekošanas praksi saglabā un atjauno dabiskos zālājus, nodrošinot Latvijas iedzīvotājus ar pārtikas produktiem un tūrisma pakalpojumiem. Šie dabisko zālāju apsaimniekotāji ir spilgts piemērs tam, ka ražošana var tikt balstīta salīdzinoši ekstensīvās metodēs un dabiskie zālāji ir veiksmīgi integrējami ražošanas ciklā, tādējādi gūstot ieņēmumus.

DABISKIE ZĀLĀJI – TIKAI 0,9% NO LATVIJAS TERITORIJAS

Latvijas dabiskie zālāji – pļavas un ganības – veidojušies gadsimtu gaitā, un to uzturēšanu nodrošināja tradicionālā saimniekošana – ganīšana, siena vākšana un pārvaļāšana. Tas ļāva izveidoties unikālām un daudzveidīgām ekosistēmām, kas dod mājvietu daudzām augu, dzīvnieku, arī abinieku sugām, kā arī neskaitāmiem augsnes mikroorganismiem. Mūsdienās dabisko zālāju eksistence ir apdraudēta, jo saimniekošanas prakse laukos ir mainījusies. Progresējot tehnoloģiju attīstībai un palielinoties pieprasījumam pēc pārtikas, liela daļa dabisko zālāju platības tika pārvērsta aramzemē, lai palielinātu iegūstamās ražas apjomu. Situāciju pasliktināja arī urbanizācijas pieaugošais līmenis, kad lauku teritorijas tika pamestas un zālāju platības aizauga.

Satraukumam ir pamats – šobrīd dabiskie zālāji aizņem vien 0,9% no Latvijas teritorijas jeb 3% no lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības. Pirms 100 gadiem tie aizņēma 30% mūsu

valsts teritorijas. Ir skaidrs, ka atgriezties pagātnē nav nedz iespējams, nedz nepieciešams, tāpēc ir jāmeklē jauni risinājumi, kā varam saglabāt šos vērtīgos zālājus, jo tie glabā milzīgu bioloģisko daudzveidību, kas radusies cilvēku un dabas sadarbībā – Latvijas dabiskajos zālajos kopumā sastopamas vairāk nekā 520 augu sugas jeb trešā daļa no kopējās Latvijas floras. Tāpat pļavai kā ekosistēmai ir liela nozīme mūsu labbūtības nodrošināšanā un dabas procesa regulācijā. Tā uztur apputeksnētājus, regulē mitrumu, mazina augsnes eroziju un piesaista CO₂. Pļava ir arī neatņemama latviskās identitātes daļa.

JĀVEICINA INTERESE SAGLABĀT DABISKOS ZĀLĀJUS

Dabisko zālāju saglabāšana ir atkarīga no apsaimniekošanas – tie netiek arti, pārsēti vai mēsloti, bet tiek vai nu nogānāti, vai nopļauti vienu vai divas reizes sezonā atkarībā no zālāja tipa. Lai veicinātu lauksaimnieku interesi saglabāt dabiskos zālājus, nepieciešamas inovatīvas pieejas, kā sasaistīt dabas saglabāšanu un uzņēmējdarbību. Latvijas Dabas fonda radītais jaunais zīmols "Dabisko pļavu produkts" ir veidots tā, lai dabiskie zālāji varētu kļūt par daļu no sabalansētas un ilgtspējīgas saimniekošanas.

Īpašā zīme "Dabisko pļavu produkts" paredzēta produktu marķēšanai. Zīme tiek piešķirta uzņēmējiem, kuri apsaimnieko dabiskos zālājus un ražo ar tiem saistītus produktus – gaļu, medu, zāļu tējas, piena produktus, amatniecības izstrādājumus vai piedāvā lauku tūrisma pakalpojumus.

Zīmes "Dabisko pļavu produkts" piešķiršana balstās ekspertu rūpīgi izstrādātos nosacījumos, ar kuriem ikviens var iepazīties zīmola mājaslapā. Kad ir saņemts zīmes pretendenta pieteikums, Latvijas Dabas fonds (LDF) veic ražotāja atbilstības kontroli un pieņem lēmumu par zīmes piešķiršanu. Tāpat LDF nodrošina ražotājiem mārketinga atbalstu – materiālus zīmes iedzīvināšanai uz produktiem, pasākumus, lai popularizētu zīmi patērētājiem un veicinātu produktu un pakalpojumu iegādi. LDF arī konsultēs dabisko zālāju īpašniekus vai apsaimniekotājus, kuri vēl neražo produktus, bet ir ieinteresēti sākt produktu ražošanu vai pakalpojumu piedāvāšanu. Iespējams, nākotnē varētu veidoties sadarbība arī ar pārstrādes uzņēmumiem, kas iepirktu izejvielas no zīmes saņēmējiem un ražotu produktus ar zīmes "Dabisko pļavu produkts" marķējumu. Tā būtu iespēja zīmi saņemt arī tiem dabisko zālāju apsaimniekotājiem, kuri ir gatavi ražot produkciju pārstrādei, bet paši nevēlas nodarboties ar produkcijas tiešo tirdzniecību.

Gan esošo, gan potenciālo ražotāju vajadzībām mājaslapā www.dabiskoplavuprodukts.lv tiks publicēta informācija par semināriem, ko organizē gan LDF, gan sadarbības partneri, tāpat šeit varēs atrast noderīgus izglītojošus materiālus un iepazīties ar citu valstu pieredzi.

Pirmie zīmes "Dabisko pļavu produkts" saņēmēji zīmola atklāšanas pasākumā Nacionālajā botāniskajā dārzā.

"DABISKO PĻAVU PRODUKTS" – IEGUVUMS PATĒRĒTĀJIEM

Dabiskie zālāji salīdzinājumā ar sētiem un kultivētiem zālājiem nodrošina vairāk un kvalitatīvākus ekosistēmu pakalpojumus, jo ir bioloģiski daudzveidīgāki un ekoloģiski bagātāki. Patērētāji, izvēloties produktus ar šo zīmi, atbalstīs dabas vērtību saglabāšanu un atjaunošanu un vienlaikus iegūs augstas kvalitātes produktus.

"Dabisko pļavu produkti ir kvalitatīvi un augstvērtīgi, piemēram, gaļa, kas iegūta no liellopiem un aītām, kuru uzturā bijusi zāle, satur vairāk omega-3 taukskābju un ir bagātāka ar antioksidantiem nekā gaļa no dzīvniekiem, kuru uzturā bijuši graudaugi. Tai ir izteikta, intensīva garša, ko augstu novērtējuši pavāri un gaļas cienītāji. Līdz ar zīmes marķējuma ieviešanu patērētājiem tiek dota uzticama informācija arī par produktu izcelsmi. Savukārt ražotājiem šī zīme būs motivācija turpināt apsaimniekot dabiskos zālājus, ražot produktus vietējam tirgum un iegūt labumu arī sev. Vairāk produktu – vairāk dabisko pļavu!" uzsver Inga Muižniece, zīmola "Dabisko pļavu produkts" vadītāja. ▲

WÜRTH

GATAVS DARBAM AR WÜRTH!

#READY
FOR WORK

ASS TAPU ZIEDE, SARKANA, 400 ML

- Satur piedevas, kas novērš koroziju un oksidēšanos.
- Ļoti labas adhēziskās īpašības.
- Augsta ūdens izturība.
- Augstspiediena izturīgs materiāls.
- Piemērots lēni rotējošiem un slidošiem gultņiem.
- Smagajām automašīnām un traktoriem, lauksaimniecības, aršanas un rakšanas tehnikai, būvtehnikai.

Art. Nr. 0893 878 000

HERMĒTIKIS - LĪME „ALL IN ONE”, 50 G

"All in one" ir vidējas stiprības skrūvju līme, blīvēšanas materiāls un cilindrisko detaļu fiksācijas līdzeklis.

- Vidējas stiprības, savienojumu iespējams izjaukt bez karsēšanas.
- Karstumizturīgs līdz +150 °C.
- Anaerobs - sacietē bez gaisa klātbūtnes.
- Izturīgs pret ķīmikālijām.
- Pasargā pret rūs.

Art. Nr. 0893 555 050

28 WÜRTH VEIKALI
VISĀ LATVIJĀ!
WWW.WÜRTH.LV